

**AISTĖ
SIMĖNAITĖ**

*Mano kelionė
iki 100 kg
ir atgal*

**S
V
O
R
I
O
M
A
N
J
A**

baltos lankos

AISTĖ SIMĖNAITĖ

SVORIOMANIJA

Mano kelionė iki 100 kg ir atgal

baltos lankos

Jaučiausi mirtinai pavargusi. Po darbo eiti susitikti su draugais, į teatrą ar pasivaikščioti tiesiog neįstengiau – kaip lapelis gulėdavau ant lovos ir net vandens atnešti prašydavau draugo. Atsikėlusį ryte apsiverkdavau nuo minties, kad kažkaip teks ištvirti dar vieną dieną.

Kartą nuėjau į kavinę papietauti. Pusryčių, kaip įprastai, buvau nevalgiusi, tądien tai turėjo būti pirmas mano maistas. Užsisakiau ryžių sriubos. Padavėja atnešė tą nediduką baltą dienos sriubų dubenėlį su šselėmis šonuose. Nesuvalgiusi nė ketvirtadaliu pajutau, kad persivalgiau ir mane pykina. Soti jaučiausi dar aštuonias valandas.

Tai buvo jau TREČIAS valgymo sutrikimas mano gyvenime. Tai buvo DVIDEŠIMTI metai, kai kasdien mažčiau apie kūną, svorį ir maistą. Tai buvo PENKTI metai, kai kasdien bijojau, kad, pradėjusi valgyti daugiau, vėl nutuksiu. Ir aš tiesiog buvau labai labai pavargusi nuo tos temos.

Atrodytų, taip paprasta – mažiau ėsk, daugiau judėk. Bet kažkodėl neveikia. Pakelkite rankas, storuliai, kurie tokį patarimą girdėjo, bandė juo sekti ir... toliau liko storuliais. Mokslas negailestingas: storėjame, nes bandome lieknėti. Storėjame, nes siekiame kažkieno apibrėžtos tobulybės. Storėjame, nes

kankinamės, o ne mėgaujamės. Storėjame būtent todėl, kad bandome mažiau būti, daugiau judėti. Ir po pastarojo teiginio jums raukiasi antakiai – kodėl kalbu atvirksčiai nei logika, kuria kliovėtės visą gyvenimą?

Mano istorija – klasikinis blogas pavyzdys. Sekdami juo greičiau (kaip ir aš pati) surinktumėte valgymo sutrikimų binggo nei rastumėte tą vieną veiksmingą būdą mesti svorį. Vis dėlto per visą šitą kelionę sukaupiau daug žinių, patirties ir suvokimų. Tos žinios man leido pačiai pastebėti raudonas vėliavas, kurios galiausiai nuvedė į Valgymo sutrikimų centrą.

Nors skaitote jau išspausdintą tekstą, turiu nuvilti, kad ši knyga – kaip ir bet kurio iš mūsų istorija – be pabaigos. Pirmą sykį, kad mano istorija apie svorį jau baigta, maniau, kai man buvo atlikta skrandžio mažinimo operacija. Kitą – kai atradau intuityvų valgymą. Dar kartą – kai turėjau susigyventi su anoreksijos diagnoze ir įdėti daug pastangų pagyti. O kas laukia poryt – nežinau.

Bet žinau, kad tokią knygą būčiau norėjusi perskaityti prieš penkerius, dešimt, net prieš penkiolika metų. Būčiau norėjusi žinoti, kad ne aš viena verkiu žiūrėdama į save veidrodyje ir svarstau, kas būtų, jei imčiau ir virtuviniu peiliu nupjaučiau tai, kas man trukdo gyventi. Būčiau norėjusi tokią knygą duoti paskaityti savo tėvams, seneliams, mokytojams ir draugams.

Vieno geriausio recepto neturiu. Bet jau turiu pakankamai patirčių, kuriomis galiu drąsiai ir atvirai dalintis. Gal ką nors tai sustabdys nuo dar vienos beprasmės dietos ar visiems tinkamo „stebuklingo“ mitybos plano. Gal padės atrasti žinojimą, kad pilvo paskirtis nėra būti plokščiam. O gal – kad

laikas patikėti savo storo kūno gydymą gydytojams, ne interneto „specialistams“.

Man suvokti, kad veiksmingiausia operacija vyksta galvoje, o ne ant operacinės stalo, užtruks. Tikiuosi, jums tai įvyks greičiau. Bet – pradėkime nuo pradžių.

I DALIS

DRAMBLYS KAMBARYJE, arba Oficialiai per stora mane supančiam pasauliui

Žmonės dažnai sako, kad svetimi vaikai auga greičiau. Saviškį matai kiekvieną dieną, o tie, kuriuos regi kas pusmetį, kažkaip stebuklingai pasistiebia į viršų. Tai, žinokit, taip pat su riebalais. Per vasarą nematyto klasioko kūno pokyčiai matomi iškart, o štai savos rinkės užauga kažkaip netikėtai. Taip nepastebimai ir aš – nuo *biškį* stambesnės perėjau prie stambesnės, nuo jos jau ir prie *biškį* storos, o tada tiesiai ir greitai įlėkiau į paprasčiausią nutukimą.

Tikiu, kad kasdien manęs nemačiusiems tas kelias buvo aiškus kaip dieną, tik niekas apie tai nenorėjo užsiminti, o esantiems šalia gal nebuvo visai aišku, nuo kurio momento jau reikėjo sunerimti. Matyt, kaip sudėtinga pasakyti, nuo kada plaukai yra ilgi, taip neaišku ir kada tampa storas. Ar plaukai iki pečių jau ilgi? O iki juosmens? O jei penkiais centimetrais trumpesni – tai dar ilgi? O septyniais?.. Tikslios ribos vizualiniam storumui nustatyti irgi nėra. Iš pradžių juk vaikas nebūna storas. Jis gali būti šiek tiek putlus, gali būti stambesnis už kitus, bet nė vienas taip staiga nepradedą nuo nesveiko nutukimo.

Kai man buvo kokie dešimt ar vienuolika metų, po atostogų nunešėm išryškinti juostelę (pamenate laikus, kai būdavo tik juostiniai fotoaparatai?). Paprastai diena, kai grįžusi namo rasdavau nuotraukų prikimštą fotolaboratorijos vokelį, būdavo šventė. Tik tąsyk – nelabai. Vartydama nuotraukas ir gavindama atostogų prisiminimus, pamačiau JA. Tą nuotrauką.

Spėju, kad tokią turi kiekvienas storulis. Pirmąją nuotrauką, kurią išvydus nebelieka jokių klausimų ar abejonių: aš esu STORAS.

Fotografuota buvo prie ežerų, nebeprisakysiu, kas dar buvo matyti kadre, tačiau buvau pagauta ir aš, besisiaučianti rankšluosčiu po maudynių. Ir ten buvo JIS – pilvas. Riebus, liulantis, gerokai didesnis, nei derėtų mano metų vaikui. Pamenu, tąsyk vienintelė galvoje tilpusi mintis buvo: „Tai negi mane visi TOKIĄ matė?! Nejaugi aš tikrai vaikščiojau į priekį atkišusi šitokį pilvą ir niekam neatėjo į galvą man pasakyti, kad prisidengčiau?!“

Iki tos nuotraukos neturėjau jokio realaus suvokimo, kaip atrodau, todėl drąsiai dėvėjau atskirą maudymosi kostiumėlį. Negalvojau nei apie kreivus žvilgsnius, nei apie kompleksus, nes tiesiog nežinojau, kad privalau jų turėti. Aš nė nenutuokiau, kaip atrodau iš šalies, – kasdien iš veidrodžio žvelgė lygiai tas pats vaikas kaip ir vakar ar prieš savaitę. Aplinkiniai nieko nesakė, o gal ką nors ir pasakydavo, bet taip švelniai ir saugant vaikišką galvelę, kad pastabos prašvilpdavo kaip vėjas pro ausis.

Tačiau TA nuotrauka pažymėjo naują mano gyvenimo etapą – storos ir tai žinančios mergaitės. O toks gyvenimas nuo *priimtino* sudėjimo žmogaus kasdienybės skiriasi kaip diena ir naktis.

Jeį kas sako, kad svoris, o tiksliau,
storis – nesvarbu, greičiausiai niekada
nebuvo storas.

Mano kūno nėra kuo aprenęti

Augau tikrai labai laiminga, nors pasiturimai niekada negyvenome. Turkiją pirmą kartą pamačiau jau gerokai po pilnamestystės, superstilingais drabužiaįs iręi pasigirti negalėjau. Visa šeima ramiai rengdavomės lobiaįs, kuriuos mama rasdavo dėvėtų rūbų parduotuvėse, ir didelio komplekso neįausdavau.

Vis dėlto, kaip ir kiekvienai paauglei, atėjo metas rengtis taip, kaip visi. Na, gal labiau kaip bendraklasė Rūta – ji buvo ta kiečiausia ir visų labai mylima klasės mergaitė, neslėpkim, turtingų tėvų dukra, kuri atrodė kaip merginos iš paauglišų žurnalų.

Rūta buvo mano geriausia draugė (tokie dalykai penktoje–šeštoje klasėje – išskirtinai svarbūs), visur vaikščiodavom kartu, per pamokas sėdėdavom kartu, kartu ir pastebėdavom visokius žvilgsnius. Ir į jos pusę skriedavo visai kitokie nei į manąją. Prie Rūtos, kuri bernų (o tuo metu jie jau pradeda darytis šiek tiek įdomesni nei pradinėje) buvo laikoma beveik tobula, amžinai jaučiausi kaip karikatūra. Nepadėjo ir tam tikri mano aprangos sprendimai (na, šiandien žiūrint į nuotraukas, kai kurie tikrai atrodo keistoki).

Mama, neapsikentusi „šito nesidėsiu“ ir „šitas negražu“, pradėjo vestis mane į „padėvėtus“. Ten ėmiau suprasti, kad mano kūnui tinkamų drabužių rasti ne taip ir lengva. Net jei pavykdavo aptikti variantų, kuriais mielai rengtųsi ir

populiarioji Rūta, jie ant manęs gulėdavo kažkaip *ne taip*. Kadangi negalėjome sau leisti siuvelyklų ar naujų rūbų parduotuvių, teko susitaikyti su liūdna realybe ir rengtis tuo, į ką įlendu, o ne tuo, ką norėčiau ant savęs matyti.

Prisijungusi prie mokyklos moksleivių tarybos, turėjau galimybę pertraukas ir laisvą laiką leisti specialiai mums skirtame kabinetuke. Kartą po vieno posėdžio jame užsiliko ir daugiau vyresnių už mane tarybos narių, kurie, kaip tyčia, mokykloje buvo tikrai populiarius vaikai. Viena mergina, kalbėdama su drauge, kaip netrukus supratau, mėgino man įkrestėti šiek tiek proto ir stiliaus suvokimo.

– Man taip negražu, kai, būna, koks nors storas žmogus rengiasi taip, kad riebalai virsta per šonus.

– Nesuprantu, ar jie nemato, kaip atrodo? Taigi šlykštu...

Tąkart buvau apsirengusi baisiai madingus pažeminto liemens džinsus ir mamos atiduotą juodą nertinį su užtrauktuku, kuris... na, taip... man buvo šiek tiek per trumpas. Toks derinukas, suprantama, ne tik nepaslėpė pilvo rinkės, bet dar ir leido jai matytis iš šono.

Buvau gerokai užsispyręs vaikas, todėl tą nertinį ir džinsus dėvėjau dar kokį mėnesį. Tikėjau, kad per tiek laiko merginos pamirš, ką šnekėjo, o aš nepasirodysiu silpna, jog dėl jų komentarų keičiu savo, kad ir nevykusį, bet – stilių.

Per tą mėnesį užgriuvau mamą, kuri, kaip ir kiekviena savo vaiką mylinti moteris, norėjo man duoti viską, ką galėjo, o gal ir daugiau. Ašaromis, reketu ir gąsdinimu, kad iš manęs visi tyčiosis dėl dėvėtų drabužių, sugebėjau išprašyti vizitą į „Akropolį“.

Ėjome į kiekvieną rūbų parduotuvę, akys raibo nuo milžiniško madingų drabužių kiekio. Dešimtys skirtingų rūšių

džinsų, visokiausių spalvų megztukai, krūvos marškinėlių... Jaučiausi truputėlį kalta, kad leisim sunkiai uždirbtus pinigus paprasčiausioms šmutkėms, bet galimybė išsirinkti patinkantį modelį ir tik tada – tinkamą dydį, o ne matuojant sprindžiais bandyti atspėti, ar man užsisėgs būtent šie „padėvėtuose“ kabantys džinsai, sąžinės priekaištus nugalėjo.

Ėmiau nuo lentynų viską, už ko kliuvo akys, prisirinkau džinsų, marškinėlių, megztukų. Niekaip negalėjau patikėti savo sėkme ir tuo, kad jau rytoj į mokyklą galėsiu ateiti atrodydama NE-RE-A-LIAI. Bandžiau užsitempti vieną drabužį, antrą, trečią, septintą... Mama nuo matavimosi kabinos vis lakstė pakeisti vieno dydžio į kitą. Mažesnio į didesnį, žinoma. Po truputėlį džiaugsmo burbulas bliūško, į paskutines parduotuves jau abiėjome su ašaromis akyse ir šiokia tokia desperacija – trylikametei paauglei netiko NIEKAS, kas buvo įkandama mamos piniginei.

Neužsisėgė nė vienos kelnės. Džinsai, į kuriuos šiaip ne taip pavyko įsprausti pilvą, ne tik braškėjo per šonus, bet ir skaudžiai spaudė. Man, žinoma, baisiausia buvo ne tai – jie tiesiog atrodė baisiai. *Camel toe*, raukšlės ties kirkšnėmis, negražus ir neestetiškas vaizdas, kuris galbūt labiausiai būtų trikdęs ne kitus, o mane pačią. Juk jau buvau išmokusi vyresnių merginų ir populiarių žurnalų pamoką: pro šonus niekas lįsti neturėtų, o ir šiaip geriau nė nebūtų matyti, kad yra kam.

Niekaip nesupratau, kas ne taip – juk buvome ten, kur apsipirkinėja visos madingos paauglės (na, gal išskyrus tas, kurios girdavosi, kad visus rūbus perka per atostogas su tėvais užsienyje). Kodėl užsidėjusi tuos gražius džinsus vis tiek neatrodau kaip Rūta ar panos iš moksleivių tarybos? Kodėl, būdama tik paauglė, turiu girdėti iš pardavėjos „didesnių neturim“?

Kodėl, išžyzusi mamos išleisti tuo metu nesuvokiamą sumą drabužiams, jų vis tiek nerandu?!

Tąsyk iš „Akropolio“ išėjome tik su vienu maišeliu ran-kose, jame buvo didelis susiaučiamas megztinis iki kelių. Tiek pavyko išsirinkti iš dešimčių parduotuvių. Kadangi susiaučiamas, ne susegamas, jam buvo taikomi kiek kitokie dydžio standartai. Megztinis tikrai neatrodė pirkinys, kurio atėjome, bet buvome taip išsekusios nuo daugybės numintų žingsnių, nuo kiekvieno nusivylimu virtusio rūbo, kad ėmėme vienintelį, kuris tiko. O aš bent jau žinojau, kad tą trumpą juodą mamos nertinuką galėsiu nugarūsti į tolimiausią spintos kampą.

„Akropolyje“ išsirinktas megztukas buvo laimė – *c'mon*, turėti rūbą iš TIKROS parduotuvės tuo metu man atrodė kosmosas. Deja, tądien paaiškėjo ir tai, kad būti storai reiškia ne tik matyti kreivus žvilgsnius ar girdėti patyčias. Tai reiškia ir kad šitame pasaulyje esi antrarūšis padaras.

Dabar greitosios mados parduotuvės turi atskiras didesnių dydžių linijas. Bet prieš daugiau nei penkiolika metų net XLas būdavo retas dalykas, ką jau kalbėti apie du ar tris *iksus*. Paskutiniai lentynose kabėdavo gal net pamažinti L'ai. Anuo-met man būdavo baisu įžengti į kitų merginų pamėgtas parduotuves. Ką aš veikčiau tose zarose, berškose ir niujorkeriuose, jei ten į maksimalaus dydžio sijoną įlįstų tik viena mano šlaunis?! Kartais nueidavau pasidairyti, bet sugavusi konsultantės žvilgsnį apsimesdavau, kad ieškau rankinės, batų ar kokio aksesuaro, kurio dėvėjimui neprivalu turėti geros figūros.

Kaip jaučiasi žmogus, kuris drabužių parduotuvėje pasimatuoja didžiausią dydį ir jis yra per mažas? Man buvo

gėda, kad esu tokia stora, kad mano dydžio rūbų net negamina. Juk nerandu sau tinkamų (ne patinkančių, o tinkamų!) drabužių DRABUŽIŲ parduotuvėse!

Kur dar jų ieškoti?! Norėdama apsirengti – paprasčiausiai apsirengti – turiu pereiti kažkokius kryžiaus kelius, kurie absoliučiai nedera su tuo, koks paprastas dalykas turi būti apranga. Puikiai atsimenu laiką, kai balansavau tarp 44 ir 46 dydžių. 44 dar retkarčiais pasitaikydavo, bet 46 normaliose parduotuvėse nė su žiburiu rasti nebuvo įmanoma.

Normalaus sudėjimo žmogus į parduotuvę ateina pakėlęs galvą, suka ratus aplink lentynas, sustoja prie drabužių, kurie jam patinka, nusikabina pakabą su savo dydžiu ir nueina į matavimosi kabiną. *That's it.*

Storas žmogus ateina į parduotuvę, sustoja prie pirmos pasitaikiusios lentynos, ten ieško savo dydžio. Eina prie kitos, dar kitos, dar kitos... Bent aš, kol susirinkdavau beveik VISKĄ, kas siūloma mano sudėjimo žmonėms (t. y. tris–keturis modelius, kurių prigamino ir didesnių nei 42 dydžio, ir keletą tiesiog gražių – „gal kaip nors įsisprausiu“), prekybos salėje jau būdavau praleidusi kokią valandą. Juk reikėdavo patikrinti KIEKVIENĄ lentyną ir kabyklą. O juk ateidavau ne tam, kad išsirinkčiau gražią suknelę, į parduotuves eidavau, kad turėčiau daugiau nei vieną drabužių komplektą, todėl grožis, stilius ir „patinka–nepatinka“ likdavo antrame plane. Man tiesiog reikėjo apsirengti. Ačiū mados dievams, jei tuo metu lentynos lūždavo nuo *oversize* modelių, ir vargas, jei tuo metu buvo madingi prigludę siluetai.

Nusinešusi į matavimosi kabiną tą krūvelę drabužių, vieną po kito atmesdavau, nes nė į vieną netilpdavau. Arba tilpdavau, bet taip suverždavo krūtinę, kad negalėdavau kvėpuoti. Arba nesusisėgdavo. Arba susisėgdavo, bet negalėdavau pajudėti. Arba, dar smagiai, įstrigdavau kokioje suknelėje ir – nei pirmyn, nei atgal. Vyniodavausi kaip riebus sliekas, mėgindavau įtemptame audinyje ieškoti kokio neužimto centimetro, kad galėčiau išsilaisvinti, galiausiai arba pasisėkdavo, arba išgirsdavau tylų „drykst“. Tą drykstelėjimą priimdavau kaip karmos bausmę didiesiems greitosios mados tinklams ar prekybos vietoms, kurios tokių kaip aš egzistavimą ignoravo.

Buvo be galo sunku suprasti, kaip verslui gali neapsimokėti siūti ir didesnių dydžių rūbų. Juk pasaulis vis labiau tunka – kiek dar tokių aprangos išalkusių storulių kaip aš vaikšto gatvėmis? Kažkada pasiguodžiau ne pačiai jautriausiai draugei, o ši šaltu veidu atšovė: „Jūsų rūbams pagaminti reikia daugiau audinio. Tai per brangu.“

Rodos, drabužiai – tik estetinis reikalas. Vis dėlto, kai esi storas – ne visai. Įsivaizduokite storą merginą liemenėlių parduotuvėje. Apsidairiusi ji supranta, kad čia ne tik nėra gražių jos dydžio liemenėlių, bet tokio dydžio... tiesiog nėra. Specializuotoje liemenėlių parduotuvėje!

Pasirinkimai trys: siųstis internetu tai, kas beveik šimtu procentų netiks, eiti į turgų ir pirkti baisias bobiškas palapines arba mėginti savo turtą sutalpinti į dydžiu ar dviem per mažą liemenėlę.

Kol proto buvo ne per daugiausia, rinkdavausi trečiąjį variantą. Juk jei matuojosi didžiausią įmanomą dydį – privalau į jį sutilpti. Kitaip tai, ką nešioju po kaklu, virs ne krūtine, o karviškais tešmenimis. O beformės masės vietoj krūtinės

nesinori nė vienai, ar ne? Liemenėlės pirkimui savo kalendoriuje išskirdavau ištisą dieną. Troleibusais ir autobusais kursuodavau tarp didžiųjų prekybos centrų, vėliau tikrindavau miesto centre susitelkusias mažytes specializuotas apatinių rūbų parduotuves, kol galiausiai rasdavau ką nors, ką susisegus dar būdavo įmanoma kvėpuoti. Gerai pasvarsčiusi, jei šiaip ne taip kai ką pastūmusi pro vielučių apačią, kai ką pro šoną, į liemenėlę krūtinę sutalpindavau (bet – sutalpindavau!), imdavau ir antrą. Radusi tokį lobį neketindavau visų tų kančių matavimosi kabinose paleisti vėjais. Kol nesudėvėsiu šių dviejų, tol nereikės dar kartą viso to patirti. Nesvarbu, kad abi liemenėlės man per mažos ir spaudžia.

Savo krūtinę traumuodavau kiekvieną dieną. Nuolat vaikščiojau su mėlynėmis apatinėje jos dalyje, kur įsirėzdavo liemenėlės vielutės. Šonuose po pažastimis nuo įtempto dirželio atsirasdavo žaizdų. Pečiuose gal ir dabar galima įžiūrėti duobeles, išsipaodusias nuo kasdienio „sunkumų kilnojimo“. Kartais klijuodavau pleistrus, kad skaudžiai į odą įsirėžusios vielutės netrintų jau atsiradusių žaizdų. Nekantriai laukdavau savaitgalių, kai galėdavau ištisą parą slankioti namie be liemenėlės. Vasarą prie žaizdų prisidėdavo ir nuo prakaito atsiradę šutimai.

Viršutinę kūno dalį man skaudėjo visą laiką. Žinot tas komiškas iliustracijas apie laimingą moterį, kuri grįžusi namo pirmiausia nusimeta liemenėlę? Jų kūrėjai greičiausiai nė negalėjo suvokti, kiek iš tiesų laimės šis veiksmas gali suteikti tokiai kaip aš. Galėčiau sulyginti nebent su jausmu, kai po ilgo vakaro su ankštais aukštakulniais galiausiai namie juos nusišpiri ir negali atsistebėti tuo kiekiu kraujo, kuris išteka iš pratrinto kulno.

Tokių bėdų turbūt galėjau išvengti, jei būčiau dėvėjusi savo dydžio apatinius. Bet aš norėjau atrodyti GRAŽIAI, o „grazu“ savo išvaizda nepasitikinčiai storai paauglei buvo žurnaluose matoma pakelta krūtinė, o ne beformiai mėsos gabalai po džemperiu. Todėl neleidau sau krūtinės paprasčiausiai susigrūsti į netraumuojančią sportinę liemenėlę ir ilgai bei laimingai su ja gyventi.

Kažkada buvau sugalvojusi dėvėti korsetą. Nustojau tik tada, kai ant pilvo atsirado mėlynių ir ėmė rasti žaizdelių bei nutrynimų. Gal penkis kartus per mažų džinsų užtrauktuku esu prisivėrusi pilvą. Taip skaudžiai, kad pavyko ištraukti tik su odos draiskalais ir krauju. Užsimovus kelnes būdavo sunku kvėpuoti, organai buvo nuolat spaudžiami, ypač sėdint (o mokykloje per pamokas juk sėdima beveik visą laiką). Negana to, džinsų liemuo įsispausdavo į kūną ir vėlgi pritrindavo. Kad jie nesmuktų nuo beformio kūno, įsiverdavau diržą, kurio sagtis pridarydavo dar daugiau žaizdų.

Paauglystėje kiekvieną kiekvienos dienos minutę ar sekundę dėl netinkamos aprangos jausdavau skausmą. Kartais aštrų ir duriantį, kartais maudžiantį, bet jis visuomet buvo su manimi. Toks įprastas, kad retsykiais net nebejuntamas.

Vis dėlto tuo metu skausmas atrodė mažesnė bėda nei tiesiog neturėti drabužių. Patikėkit, radusi džinsus, kurie man būtų tikę, būčiau labai laimingai su jais vaikščiojusi, bet eiti į dručių parduotuves buvo didesnis pažeminimas nei fizinis skausmas. Tose parduotuvėse dažniausiai dar ir lupdavo nežmoniškus pinigus. Nejau nepirksi, jei tai paskutinė proga paprasčiausiai APSIRENGTI? Man nueiti į tokią parduotuvę atrodė lyg galutinis nuosprendis ir visiškas pažeminimas.

Riba, kurią peržengus atgal nebegrižtama – kai pradedi priklaustyti JIEMS ir nustoji būti *normalios* visuomenės dalimi. Kad ir kaip blogai būdavo, iš storulių parduotuvių niekada nieko nepirkau.

Kaskart supratu, kad neturiu kuo apsirengti, apimdavo nevilts. Vienintelė šeimoje išsikovojau prabangą būti aprengrta rūbais iš normalios parduotuvės. Ir vienintelė ten nieko nerasdavau. Mama, pasivaikščiojusi su manimi po „padėvėtus“ ir apsukusi tą gėdingą ratą „Akropolyje“, pasidavė. Tėtį, kartą Kalėdų proga pasisiūliusį kartu nueiti į prekybcentrį, kad kaip dovaną galėčiau išsirinkti keletą drabužių, prakaitas išmušė jau antroje parduotuvėje. Nusprendęs, kad tiek kantrybės dėl paprasčiausių skudurų jis neeikvos, paliko man pinigų ir išėjo savais keliais.

Ir aš neturiu galvoje to tradicinio moteriško „nėra ką apsirengti“, atsidarius madingų ar praėjusio sezono topų prikimštą spintą. Kalbu apie tikrą tikriausią „NETURIU kuo rengtis“.

Einant mano šlaunys trindavosi viena į kitą, todėl bet kokios kelnės susidėvėdavo labai greitai. Nespėjus apsidairyti tiesiog pradildavo ir suplyšdavo klynas. Kurį laiką galėdavau pratempti apsimesdama, kad nematau, ar tiesiog tikėdamasi, kad liulančios šlaunys tų skylių pasauliui neatidengia, bet galiausiai pradėdavo šviesti gerokai daugiau, nei būdavau nusi-teikusi parodyti, o pro skyles besiveržianti šlaunų oda skausmingai liedsdavosi.

Galiausiai pasidaviau ir aš. Ne dėl skausmo, ne dėl baisaus nepatogumo, o todėl, kad nė vienos kelnės nebeužlipdavo aukščiau šlaunų vidurio.

Aš oficialiai tapau per stora mane supančiam pasauliui.

Tuomet žengiau vienintelį įmanomą logišką žingsnį – nusprendžiau nebedėvėti kelnių. Mano spintą pildė vien sijonai. Juos juk galima užsisegti kūdžiausioje kūno vietoje – po krūtine, todėl įtilpdavau į didžiausią net paprastų parduotuvių dydį. Kartais šiek tiek spausdavo, kartais reikėdavo rinktis ilgesnį sijoną, kad vos ne iki pažastų užkeltas per daug neatidengtų šlaunų, bet sprendimas, nors netobulas, buvo rastas. Aš bent jau galėjau apsirengti.

Žiemą su sijonais būdavo šalta (dabar $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ laipsnių šaltyje lišti į lauką su permatomomis pėdkelnėmis manęs niekas nepriverstų), tačiau vienintelis kitas pasirinkimas buvo tiesiog likti namuose. Kojos beveik suledėdavo, bet visiems nuoširdžiai aiškinau, kad man nešalta, o su kelnėmis elementariai nepatogu. Net pradėjau didžiuotis, kad nė vienu neturiu, juk sijonai ir suknelės – moteriška. Be to, sijonai slėpė šlaunis ir užpakalį, o gerai parinkus viršutinę aprangos dalį net būdavo galima sukurti iliuziją, kad turiu liemenį. Kažkur iškart po krūtine, bet vis tiek – kūno susiaurėjimą. Kelnių nemūvėjau gal nuo keturiolikos iki trečio ar ketvirto kurso, kai į Lietuvą atkeliavo greitosios mados parduotuvės, galinčios pasiūlyti ką nors didesnio nei 44 dydis ar vienas X prie L.

Vis dėlto vasarą sugrįždavo skausmas. Po sijonu nuogos šlaunys trynėsi viena į kitą iki žaizdų, kirkšnys iššusdavo. Kiekvienas žingsnis kėlė baisų skausmą, sėdėti galėjau tik išsižergusi, nes suglaudus kojas žaizdos geliančiai liedsdavosi. Beje, per tuos sunkius metus išsiaiškinau veiksmingą metodą kantioms sumažinti: ryte rutuliniu dezodorantu reikia pasitepti